

Jiří Horník, advokát Kocián Šolc Balaščík

Za zničený porcelán po babičce od aerolinek žádné zvláštní bolestné nečekejte

JAKÁ PRÁVA MAJÍ PASAŽÉŘI? Klienti aerolinek často nevědí, na co mají nárok, pokud doprava neprobíhá podle plánu. V některých případech je možné žádat nejenom kompenzaci škody, ale také paušální náhradu.

Tomáš Hülle
tomas.hulle@economia.cz

Má-li vaše letadlo zpoždění více než tři hodiny, dopady pro leteckou společnost budou stejné, jako by byl let úplně zrušen. Tak to alespoň vidí Soudní dvůr EU, který svým rozhodnutím v jednom sporném případě vyvolal velkou nevoli leteckých společností. Ty se nyní snaží rozhodnutí zvrátit. Pokud se jim to nepodaří, budou totiž muset cestujícím, které nechají čekat přes tři hodiny, začít platit kompenzace až do výše 600 eur (přibližně 14 tisíc korun).

Jiří Horník, advokát kanceláře Kocián Šolc Balaščík, která se specializuje na právo v letectví, chápe rozhořčení leteckých dopravců. „Nevidím žádný důvod k tomu, aby cestující dostávali extra peníze za to, že se je snaží letecká společnost přepravit bezpečně, a nabere kvůli tomu určité zpoždění,“ říká s tím, že vztah je potřeba nastavit vyrovnaně.

HN: Letecké právo je upraveno hlavně různými mezinárodními smlouvami, ale projevují se zde i regionální vlivy. Například Evropská unie poskytuje cestujícím některá další práva navíc. V čem konkrétně se projevují?

V EU existuje nařízení, na jehož základě mají cestující právo na kompenzaci v případě zrušení letu nebo i jeho zpoždění. Kromě jiného mají právo na paušální náhradu. Vedle toho mají právo na náhradu škody. Je však otázka, zda to není v rozporu s mezinárodními smlouvami.

HN: Jaký je tedy standardní postup v případech, kdy dojde ke zpoždění nebo zrušení letu?

Zmíněné nařízení EU cestujícím přiznává například právo na přístup k e-mailu, telefonu nebo vouchery na občerstvení. V případě zrušení letu potom mají právo na paušální kompenzaci ve výši od 250 do 600 eur, a to v závislosti na délce letu. Na tu má cestující automaticky právo, aniž by musel prokazovat, že mu vznikla nějaká škoda.

HN: Na co má klient aerolinek právo, pokud dojde ke zpoždění – dostane i v tomto případě kompenzaci?

Tam tento nárok cestující nemají. Může jim ale vzniknout nárok na náhradu škody až do výše 4694 SDR. To jsou tzv. zvláštní jednotky čerpání, které dnes odpovídají přibližně 28 korunám. Škoda přitom může vzniknout cestujícím například tím, že na místo určené přiletí příliš pozdě a zmeškají něco, co si zaplatili. Například hotel nebo konferenci. Je však třeba zdůraznit, že v případě zpoždění letecká společnost za škodu nezodpovídá, pokud zpoždění nemohla ani s vynaložením veškerých sil zabránit a učinila pro to veškerá možná opatření.

HN: Jak dlouhé musí být zpoždění letadla, aby se jednalo o zpoždění?

Mezinárodní smlouvy to neřeší, evropské nařízení mluví o dvou hodinách jako o minimu. Nedávno se však stalo, že se Soudní dvůr EU pokusil vyložit naří-

JIŘÍ HORNÍK Některí cestující mají tendenci stěžovat si za každou cenu, říká advokát. FOTO: HN - L. BÍBA

zení a rozhodl, že zpoždění nad tři hodiny se v podstatě rovná zrušení letu a zakládá právo na paušální kompenzaci. Jedná se však o hodně sporné rozhodnutí, které se letecké společnosti snaží zvrátit.

HN: Dá se to tedy chápat i tak, že zpoždění nad tři hodiny je zrušení letu, a do tří hodin je pouze zpoždění letu?

To by se jistě dalo, ale jedná se pouze o výklad Soudního dvora EU. Nařízení jednoznačně říká, že zpoždění se aktivuje minimálně přesáhnutím dvou hodin. Dá se očekávat, že zde vznikne spor třeba i na mezinárodní úrovni, protože rozhodnutí není v souladu s Montrealskou úmlouvou. V případě, který Soudní dvůr EU rozhodoval, bylo navíc zpoždění dvacet dva hodin, a soud se snažil vytvořit nějaký standard. Rozhodnutí nebylo úplně šťastné.

HN: Nebylo by pro letecké společnosti výhodnější mít vlastní systém pro řešení sporů, aby ušetřily na obrovských nákladech za právní zástupce?

Samozřejmě. Záleží vždy na letecké společnosti, ale většina takový systém má. Pokud si chce dopravce udržet zákazníky, tak se jim vždy snaží nějakým způsobem vyhovět. Jenže někteří cestující mají tendenci si stěžovat za každou cenu. Takoví se teď budou moci dožadovat i kompenzace, která převyšuje cenu letenek a vzniklou škodu.

HN: Dalším častým problémem, se kterým se aerolinky potýkají, jsou ztráty nebo zničení zavazadel. Jaká práva mají cestující v těchto případech?

Tam je odpovědnost dopravce omezena pouze do výše 1131 SDR. To je naprosté maximum, co může cestující získat. Pokud přepravuje něco dražšího, musí se pojistit.

HN: Bude muset nějakým způsobem prokazovat tuto škodu? Teoreticky je možné tvrdit letecké společnosti prakticky cokoliv...

Prokázat to lze nějakým dokladem o nákupu věci, případně svědectvím někoho, kdo s vámi cestoval. Dokazování je ale většinou třeba jen za situace, kdy má letecká společnost pochybnosti o tom, že nějaká věc v kufru skutečně byla.

HN: Stává se, že by společnosti nárok neuznávaly?

Pokud jsou nároky reálné, společnosti je většinou kompenzují. Je třeba si ale uvědomit, že částka 1131 SDR je přibližně třicet tisíc korun. V dnešní době mají vyšší hodnotu i jen lepší notebooky, a cestující se tak velice rychle dostane na maximální možný limit.

HN: Když už zmiňujete notebooky, je možné v jejich případě požadovat i náhradu za ztracená data? Nebo v případě předmětů zvláštní hodnoty, například keramiky po babičce, požadovat tuto zvýšenou hodnotu?

Ne, není. Hradí se vždy pouze skutečná materiální hodnota toho kterého předmětu. To ostatně platí i v případě, že je sjednáno pojištění, které zvyšuje maximální limit.

IHNED.cz

POKRAČOVÁNÍ ROZHOVORU ČTĚTE NA
www.IHNED.cz